

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-220/15

Priština,

16. maj 2018.

U postupku:

D. B.Đ.

žalilac

protiv:

N. P

tuženi

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu: Beshir Islami, predsednik veća, Krassimir Mazgalov i Ragip Namani, sudije, odlučujući po žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/260/2014 od 21. oktobra 2014. (spisi predmeta zavedeni u KAI pod brojem KPA28128), nakon zasedanja održanog dana 10. maja 2018, donosi sledeće:

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba koju je podneo D. Đ. na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/260/2014 od 21. oktobra 2014. (spisi predmeta zavedeni u KAI pod brojem KPA28128).
2. Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/260/2014 od 21. oktobra 2014. (spisi predmeta zavedeni u KAI pod brojem KPA28128).

Istorijat postupka i činjenično stanje

1. Dana 28. februara 2008, D. Đ. (u daljem tekstu: žalilac), je podneo zahtev (u ime svoje majke – V. Đ.), Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), tražeći restituciju katastarske parcele br. 402/10, po kulturi obradivo zemljište VI klase, površine 04,76,36 ha. Katastarska parcela br. 402/10 se nalazi u opštini Uroševac, katastarska opština Nekodim (u daljem tekstu: predmetna imovina). Žalilac navodi da je posed nad imovinom izgubljen dana 12. juna 1999. zbog oružanog sukoba iz 1998/1999. i da je imovinu protivzakonito zauzeo N.B.
2. U prilog svom zahtevu, dostavio je KAI sledeću dokumentaciju:
 - izvod iz matične knjige venčanih br. 484 iz Matične službe u Uroševcu od 20. maja 1987, gde stoji da je žalilac sin V. Đ;
 - zapisnik sa Opštinskog suda u Uroševcu sa rasprave od 5. decembra 1995, gde stoji da je poništen kupoprodajni ugovor overen na Opštinskom sudu u Uroševcu pod brojem Ov.Br.945/62 od 12. decembra 1962, a zaključen između V. Đ, u svojstvu prodavca, i poljoprivredne zadruge, u svojstvu kupca. Naloženo je DP Poljoprivredno dobro Uroševac da V. Đ. vrati u posed navedenu imovinu;
 - rešenje iz Katastra br. 952-01-1/97-210 iz Direkcije za geodeziju Republike Srbije od 2. decembra 1997, kojim je V. Đ. odobreno da izvrši promenu korisnika na svoje ime u katastarskim knjigama za predmetnu imovinu koja je do dana donošenja rešenja bila upisana na društveno preduzeće (u daljem tekstu: DP - Kombinat Mladost) iz Uroševca. Zakonski osnov za tavu katastarsku izmenu je bilo rešenje br. 188/97 sa Opštinskog suda u Uroševcu od 26. jula 1997;

- posedovni list br. 416 iz Službe za geodeziju Kancelarije za katastar i prava nad nepokretnom imovinom Republike Srbije (izmešteni Katastar) od 18. juna 2001, gde stoji da je predmetna imovina upisana na V. Đ.;
 - pisana izjava koju je dala V. Đ., gde navodi da predmetna imovina nije nikada prodana, ni od njene strane ni od strane članova njene porodice i da je upisana na njeno ime. Prema njenim rečima, deo predmetne imovine je zauzeo N. B i, ukoliko on poseduje bilo kakvu dokumentaciju u vezi sa predmetnom imovinom, takva dokumentacija je falsifikovana.
3. Dana 28. maja 2010, KAI je objavila obaveštenje o zahtevu u glasniku br. 1 i biltenu Kancelarije za imovinu UNHCR-a. Glasnik i bilten su predati starešini sela Nekodim kako bi ih učinio dostupnima zainteresovanim stranama. Takođe, ostavljeni su i u Opštini, Katastru, kao i na Opštinskom sudu u Uroševcu. Potvrđeno je da je obaveštenje ispravno objavljeno dana 1. juna 2010.
 4. U predviđenom roku od 30 dana, shodno odredbama člana 10.2 Zakona br. 03/L-079, nije bilo zainteresovanih strana za učešće u postupku u vezi sa predmetnom imovinom; s obzirom da nijedan strana nije osporila validnost zahteva, isti je ostao neosporen.
 5. Rešenje iz Katastra br. 952-04/97-250 nije pronađeno u Katastru u Uroševcu, kao ni u izmeštenom Katastru u Kruševcu, zbog čega je taj dokument negativno verifikovan. Što se tiče posedovnog lista, on je pronađen u Katastru u Uroševcu. Prema izveštaju o verifikaciji, utvrđeno je da je predmetna imovina upisana na lice po imenu N. B. U nastavku se nalazi istorijat promena:
 - predmetan imovina je bila upisana na DP Poljoprivredna zadruga - Mladost. Nakon rešenja br. 1986/92 sa Opštinskog suda u Uroševcu od 17. jula 1995. i rešenja br. 51/07 sa Opštinskog suda u Uroševcu od 27. jula 2002, imovina je upisana na lice po imenu N. B. Onda je sa lica N. B. preneto na ime lica I. B., a po osnovu rešenja o nasleđivanju br. 152/02 sa Opštinskog suda u Uroševcu od 31. jula 2003, kao i kupoprodajnim ugovorom overenim na Opštinskom sudu u Uroševcu pod brojem Vr.Nr.1761/03, kada je predmetna imovina preneto na lice po imenu N. B.
 Izmešteni Katastar u Kruševcu je pozitivno verifikovao posedovni list gde stoji da su katastarske izmene izvršene shodno rešenju br. 188/97 od 8. oktobra 1997, ali je taj Katastar negativno verifikovao rešenje br. 188/97, koje je navodno bilo zakonski osnov za navedene izmene.

6. Žalilac je obavešten (putem telefona dana 20. avgusta 2009.) o rezultatima verifikacije dokumenata koje je podneo u prilog zahtevu (videti stranu 146 spisa predmeta).
7. Naknadno, Izvršni sekretarijat KAI je dana 26. marta 2013. poslao obaveštenje za žalioca o mogućem odbijanju zahteva i zatražio od njega da dostavi dodatne dokaze kojim bi potvrdio vlasničko pravo svoje majke nad predmetnom imovinom, a u roku od 30 dana. Žalilac je primio taj dopis, međutim, nije odgovorio na isti i nije dostavio nikakve dokaze (videti stranu 234 spisa predmeta).
8. Odlukom KPCC/D/A/260/2014 od 21. oktobra 2014, KIZK je odbila zahtev po osnovu toga što žalilac nije dokazao vlasništvo niti bilo koje drugo imovinsko pravo nad predmetnom imovinom neposredno pre ili tokom sukoba iz 1998-1999.
9. Dana 23. februara 2015, odluka je uručena žaliocu. On je podneo žalbu Vrhovnom sudu dana 23. marta 2015.

Navodi žalioca

10. Žalilac tvrdi da se odluke KIZK oslanja na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i na pogrešnu primenu materijalnog prava. Žalilac dalje navodi da je vlasništvo nad predmetnom imovinom dokazano sudskim poravnanjem br. 221/95 od 5. oktobra 1995, katastarskim rešenjem br. 952-01-1/97-210 iz 1997, posedovnim listom br. 416 od 18. juna 2001. iz izmeštenog Katastara, a što predstavlja uslov za postojanje imovinskog prava nad nepokretnom imovinom iz 1999. Prema žaliocu, nemoguće je da posedovni list nije verifikovan kada taj dokument postoji u arhivi Katastra izmeštenog sa Kosova. Takođe, prema rečima žalioca, apsolutno je netačno da neki dokument koji predstavlja osnov za upis navedene imovine nije mogao da bude pronađen jer je te dokumente izdala ista institucija.
11. Na kraju žalbe, žalilac je dao detaljni prikaz dokaza koje je podneo za utvrđivanje postojanja imovinskog prava i predlaže Vrhovnom sudu da zahtev usvoji u njegovu korist.

Pravno obrazloženje

Prihvatljivost žalbe

12. Žalba je podneta u roku od 30 dana predviđenim članom 12.1 Zakona br. 03/L-079. Vrhovni sud je nadležan da postupa po žalbama koje su podnete na odluke KIZK. Žalba je prihvatljiva.

Meritum žalbe

13. Vrhovni suda Kosova je razmotrio žalbu shodno članu 194 ZPP, i, nakon procene žalbenih navoda, utvrdio je da je žalba neosnovana.
14. KIZK je svoju odluku zasnovala na činjenici da su Izvršni sekretarijat KAI I KIZK negativno verifikovali dokumente koje je žalilac podneo kao zakonski osnov za potraživanje vlasništva. Izvršni sekretarijat nije mogao po službenoj dužnosti da pribavi dokaze koji bi potkrepili zahtev žalioca. Zbog toga, KIZK je utvrdila da nije dokazao postojanje bilo kakvog imovinskog prava nad predmetnom imovinom.
15. KIZK se naročito pozvala na stavove 58-60 odluke KPCC/D/A/260/2014. Prema KIZK, žalilac je podneo sudsko poravnanje iz 1995, kao i rešenje iz Katastra iz 1997, kojima je navodno vlasničko pravo nad predmetnom imovinom preneto na majku žalioca.
16. Pravo nad nekom imovinom može da se stekne i po osnovu zakona, pravnog posla (pravni prenos) ili nasleđivanjem, član 20 Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima (SG SFRJ br. 6/1980), koji je bio na snazi u vreme navodnog prenosa predmetne imovine.
17. Žalilac je zasnovao svoje potraživanje na zapisniku sa rasprave održane dana 5. decembra 1995. na Opštinskom sudu u Uroševcu i na rešenju iz Katastra br. 952-01-1/97-210 koje je donela Direkcija za geodeziju Republike Srbije dana 2 decembra 1997. Ti dokumenti, međutim, nisu verifikovani ni na Opštinskom sudu ni u Katastru u Uroševcu, kao ni na izmeštenim institucijama u Republici Srbiji.
18. Prema članu 33 Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima (SG SFRJ br. 6/1980), po osnovu pravnog posla (pravnog prenosa) pravo svojine na nepokretnost stiče se upisom u „javnu knjigu“ (katastarska knjiga) ili na drugi odgovarajući način predviđen zakonom.
19. Žalilac je predočio posedovni list br. 416 iz izmeštenog Katastra u Kruševcu, Srbija od 18. juna 2001, gde se predmetna imovina vodi na njegovu majku.

20. Izvršni sekretarijat je po službenoj dužnosti pribavio Sertifikat o imovinskim pravima nad nepokretnom imovinom gde se ta imovina vodi na treće lice.
21. Očigledno je da postoji neslaganje u pogledu katastarske arhive iz Uroševca i one izmeštene u Srbiju za Uroševac.
22. To dovodi do zaključka da porodica žalioca nije stekla pravo svojine nad predmetnom imovinom jer nisu ispunjeni uslovi iz člana 33 Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima (SG SFRJ br. 6/1980).
23. Ovo dovodi do zaključka da majka žalioca nikada nije ni stekla imovinsko pravo jer rešenje iz Katastra br. 952-01-1/97-210 iz Direkcije za geodeziju Republike Srbije od 2. decembra 1997. nije nikada izvršeno, što znači da nisu ispunjeni uslovi iz člana 33 Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima (SG SFRJ br. 6/1980).
24. Vrhovni sud smatra da je KIZK donela ispravnu odluku, a po osnovu temeljnog i pravilnog postupku. Shodno tome, Vrhovni sud smatra da nije došlo do povrede materijalnog prava niti do nepotpunog utvrđenja činjeničnog stanja. Vrhovni sud smatra da je žalba neosnovana.
25. Shodno navedenom i shodno članu 13.3 (c) Zakona br. 03/L-079, odlučeno je kao što stoji u izreci presude.

Pravna pouka

Shodno Zakonu br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i izvršiva i ne može da se ospori redovnim ili vanrednim pravnim lekovima.

Beshir Islami, predsednik veća

Krassimir Mazgalov, sudija EULEX-a

Ragip Namani, sudija

Timo Eljas Torkko, zapisničar EULEX-a